

سری کتاب‌های سازمانی / کاربردی

چالش‌های فراروی صنعت بیمه

در شرایط بحرانی

تألیف:

اکتر احمد علوی وفا

حمید رمضانی

سری کتاب‌های سازمانی -- کاربردی، براساس سیاست تحول علمی و تعالی سازمانی دانشگاه جامع امام حسین (ع)
چاپ و منتشر می‌شود که پاسخگویی و مسئولیت محتوای علمی کتاب به عهده رده مربوطه می‌باشد.

دانشگاه جامع امام حسین (ع)

مؤسسه چاپ و انتشارات

سرشناسه	علوی وفا، حمید، ۱۳۴۳-
عنوان و پدیدآور	چالش‌های فراروی صنعت بیمه در شرایط بحرانی / تألیف: حمید علوی وفا و حمید رضائی
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه جامع امام حسین(ع) - مؤسسه چاپ و انتشارات، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	بیست، ۲۳۶ ص.
فروست	دانشگاه جامع امام حسین(ع)، مؤسسه چاپ و انتشارات، ۶۷۱، سری اقتصاد - ۶
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۴۵۲-۶۹۴-۷
وضعیت فهرس نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه
موضوع	بیمه - ایران -- نمونه پژوهی (Insurance -- Iran -- Case studies)
موضوع	بیمه آتش سوزی - ایران -- نمونه پژوهی (Fire insurance -- Iran -- Case studies)
موضوع	بیمه - ایران -- جنبه‌های اقتصادی -- نمونه پژوهی (Insurance -- Economic aspects -- Iran -- Case studies)
شناسه افزوده	رضائی، سید - ۱۳۴۶-
شناسه افزوده	دانشگاه جامع امام حسین(ع) - مؤسسه چاپ و انتشارات
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۷ ج ۲ / ۱۶۱ / ۱۶۹۵
رده‌بندی دیویی	۳۶۸/۰۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۵۴۵۳۷۵۱

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و اقتباس برای دانشگاه جامع امام حسین(ع) محفوظ است.

- عنوان: چالش‌های فراروی صنعت بیمه در شرایط بحرانی
- تألیف: دکتر حمید علوی وفا - حمید رضائی
- صفحه‌آرایی: ناهید آقامیرزایی
- ناظرین فنی چاپ: سید محمدباقر موسوی - سعید محمودی
- نوبت چاپ: اول (آذر ماه ۱۳۹۷)
- شمارگان: ۲۰۰ نسخه
- قیمت: ۲۸۰/۰۰۰ ریال
- نشانی: تهران، بزرگراه شهید بابایی، بعد از پل لشکرک، دانشگاه جامع امام حسین(ع)، معاونت پژوهش و فناوری، مؤسسه چاپ و انتشارات، تلفن: ۷۴۱۸۸۲۶۰ همراه: ۰۹۱۲۴۸۷۰۰۱۷ دورنگار: ۷۴۱۸۸۲۷۴
- مرکز پخش: تهران، میدان فردوسی، فروشگاه و نمایشگاه مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تلفن: ۸۸۸۳۹۲۹۷

سخن ناشر

بسم الله الرحمن الرحيم

«يرفع الله الذين امنوا والذين اوتوا العلم درجات»

خداوند مقام اهل ایمان و دانشمندان عالم را (در دو جهان) رفیع می گرداند.

(سوره مبارکه مجادله - آیه ۱۱)

ارزش و جایگاه علم و دانش اندرین است که خداوند کریم در قرآن مجید، ابلاغ رسالت رسول خود را بران هدایت بشریت، به اقرار آغاز نمود.

هدایت بشر، تعامل با ابدیت و تقرب به ذات اقدس الهی در گرو کسب معرفت و تحصیل علم و دانش است، علمی که به دست استاد یحییٰ مطهری، زیبایی عقل است و انسان خداجوی، معبود خود را در آن می یابد.

یکی از مسئولیت های مهم هر دانشگاه در آثار تعالم و تربیت، نشر کتب و آثار علمی است. معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه جامع امام حسین (ع) نیز به منظور مشارکت فعال در بالندگی و رشد فرهنگی و علمی جامعه، دستیابی به مرجعیت علمی در حوزه های مأموریتی و ایفای رسالت خطیر خود در تولید دانش و انتشار یافته های علمی، افتخار و تلاش دارد. زمینه و بستر لازم را جهت تشویق پژوهشگران و اساتید محترم در عرصه تولید علم، فراهم و تسهیل نموده است.

امید است در سایه الطاف بیکران الهی و با گسترش فعالیتات بخش انتشاراتی مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه جامع امام حسین (ع)، این رسالت خطیر تحقق یابد.

در پایان بر روح تابناک امام راحل (ره) و شهدای گرانقدر انقلاب اسلامی و دفاع مقدس درود می فرستیم و با آرزوی توفیقات هرچه بیشتر مقام معظم رهبری و خدمتگزاران ارجمند و کشور، از اساتید، فرهیختگان و اهل نقد و نظر تقاضا داریم با ارائه نظرات و پیشنهادات خود ما را یاری فرمایند.

و من الله التوفیق و علیه التکلان

معاونت پژوهش و فناوری

دانشگاه جامع امام حسین (ع)

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

مقدمه (هفده)

فصل اول: کلیات ۱

۱-۱ مفهوم تناسب ۳

۱-۱-۱ بحران ۳

۲-۱-۱ چالش ۳

۳-۱-۱ بیمه ۴

۴-۱-۱ صنعت بیمه ایران ۵

۵-۱-۱ شرکت بیمه مورد مطالعه ۵

۲-۱ تاریخچه پژوهشی بحث ۶

۱-۲-۱ پیشینه تحقیق ۶

۲-۲-۱ جمع‌بندی پیشینه تحقیق ۶

۳-۱ چارچوب نظری تحقیق ۱۳

۱-۳-۱ بحران از دیدگاه میتراف ۱۵

۲-۳-۱ عرصه‌های خارجی شرکت‌های بیمه ۱۵

۳-۳-۱ عرصه‌های داخلی شرکت‌های بیمه ۱۷

فصل دوم: مدیریت بحران ۲۱

۱-۲ مقدمه ۲۳

۲-۲ بحران ۲۴

۲۵.....	۳-۲ بحران در سازمان
۲۷.....	۴-۲ انواع بحران
۲۷.....	۱-۴-۲ طبقه‌بندی بحران‌ها از لحاظ ناگهانی بودن یا تدریجی بودن آن‌ها
۲۸.....	۲-۴-۲ طبقه‌بندی بحران از دیدگاه «پارسونز»
۲۹.....	۳-۴-۲ طبقه‌بندی بحران‌ها از دیدگاه «میتراف»
۳۰.....	۵-۲ مدیریت بحران
۳۱.....	۱-۵-۲ ضرورت مدیریت بحران
۳۲.....	۲-۵-۲ مدل‌های مدیریت بحران
۳۲.....	۳-۵-۲ چرخه مدیریت بحران
۳۸.....	۴-۵-۲ مدیریت اعتماد سازمانی
۴۲.....	۵-۵-۲ مدل چهار لایه برای تدبیر بحران‌ها
۴۵.....	فصل سوم: کلیات بیمه و سابقه بیمه در ایران
۴۷.....	۱-۳ تعریف بیمه
۴۸.....	۲-۳ سابقه بیمه در جهان
۵۰.....	۱-۲-۳ وضعیت کنونی صنعت بیمه در جهان
۵۲.....	۲-۲-۳ رتبه‌های برتر کشورهای جهان در حق بیمه تولید سال ۲۰۱۳
۵۳.....	۳-۲-۳ ضریب نفوذ بیمه در جهان به تفکیک قاره‌ها در سال ۲۰۱۳
۵۴.....	۳-۳ بیمه در ایران
۵۵.....	۱-۳-۳ بیمه بعد از انقلاب
۵۶.....	۲-۳-۳ آمار شبکه فروش و خدمات‌رسانی بیمه در ایران
۵۸.....	۳-۳-۳ بررسی آمار کارکنان صنعت بیمه کشور
۵۹.....	۴-۳-۳ عملکرد کلی صنعت بیمه کشور به تفکیک بخش‌های دولتی و غیردولتی
۵۹.....	۱-۴-۳-۳ تعداد بیمه‌نامه‌های صادره و خسارات پرداختی
۵۹.....	۲-۴-۳-۳ حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی
۶۱.....	۳-۴-۳-۳ ضریب خسارت

- ۵-۳-۳ وضعیت کنونی صنعت بیمه در ایران ۶۲
- ۱-۵-۳-۳ جایگاه بیمه در بازارهای مالی کشور ۶۳
- ۲-۵-۳-۳ جایگاه صنعت بیمه ایران در سطح بین‌المللی ۶۳
- ۳-۵-۳-۳ گزارش بررسی شاخص‌های آماری صنعت بیمه در سطح بین‌المللی ۶۳

فصل چهارم: اصول و انواع بیمه ۷۱

۱-۴ اصول بیمه ۷۳

۱-۱-۴ اصل حسن نیت ۷۴

۲-۱-۴ اصل غرامت ۷۴

۳-۱-۴ اصل نفع - بیمه‌پذیر ۷۵

۴-۱-۴ اصل جانشینی ۷۵

۵-۱-۴ اصل تعدد بیمه ۷۶

۶-۱-۴ اصل دאوری ۷۶

۷-۱-۴ اصل علت نزدیک ۷۷

۸-۱-۴ اصل انکایی ۷۷

۲-۴ انواع بیمه ۷۷

۱-۲-۴ تقسیم‌بندی انواع رشته‌های بیمه ۷۸

۱-۱-۲-۴ بیمه‌های اموال ۷۹

۲-۱-۲-۴ بیمه‌های اشخاص ۷۹

۳-۱-۲-۴ بیمه‌های مسئولیت ۸۱

۴-۱-۲-۴ بیمه انکائی ۸۲

۳-۴ نقش و جایگاه صنعت بیمه در اقتصاد و جامعه ۸۴

۱-۳-۴ حفظ ثروت ملی ۸۴

۲-۳-۴ تضمین سرمایه‌گذاری‌ها ۸۴

۳-۳-۴ ایجاد اعتبار و توسعه مبادلات ۸۵

۴-۳-۴ توسعه سرمایه‌گذاری ۸۵

فصل پنجم: بحران و صنعت بیمه ۸۷

۱-۵ توانگری مالی، شاخص اصلی تعیین بحران در صنعت بیمه ۹۰

فصل ششم: راهکارهای قانونی؛ بیمه در برنامه‌های توسعه و صندوق بیمه حوادث طبیعی ۹۳

۱-۶ جایگاه قانون و راهکارهای قانونی در صنعت بیمه ۹۵

۱-۶-۱ جایگاه صندوق تأمین خسارت‌های بدنی در مدیریت بحران ۹۶

۱-۶-۲ جایگاه شورای عالی بیمه در صنعت بیمه کشور ۹۸

۱-۶-۳ وظایف شورای عالی بیمه ۱۰۰

۲-۶ بیمه در برنامه‌های توسعه جمهوری اسلامی ایران ۱۰۰

۱-۶-۲-۱ جایگاه بیمه در برنامه پنجم توسعه ۱۰۰

۲-۶-۲-۲ جایگاه بیمه در برنامه ششم توسعه ۱۰۱

۲-۶-۳ جهت‌گیری‌ها در تدبیر احکام پیشنهادی صنعت بیمه جهت درج در ۱۰۲

لایحه برنامه ششم توسعه

۳-۶ تأسیس صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی در ایران ۱۰۳

۱-۳-۶ تاریخچه لایحه صندوق بیمه حوادث بدنی ۱۰۳

۲-۳-۶ صندوق بیمه حوادث طبیعی ۱۰۴

۳-۳-۶ اهمیت صندوق بیمه حوادث طبیعی ۱۰۴

فصل هفتم: آیین نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران ۱۰۷

۱-۷ بیمه حوادث ۱۰۹

فصل هشتم: چالش‌های فراروی صنعت بیمه ۱۱۱

۱-۸ فراگیر نبودن بیمه ۱۰۹

۲-۸ کمبود دانش و مدیران متخصص بیمه ای ۱۱۱

۳-۸ پایین بودن سطح درآمد سرانه کشور ۱۱۶

۴-۸ عدم تقارن اطلاعات و بی اعتمادی ۱۱۸

۵-۸ عدم اطمینان و پایبند نبودن به تعهدات ۱۱۸

- ۸-۶ انحصار دولتی در صنعت بیمه ۱۱۹
- ۸-۷ تحریم‌های بین‌المللی علیه صنعت بیمه ۱۲۰
- ۸-۸ وضع عوارض نامتناسب و مالیات ۱۲۲
- ۸-۹ مشکلات قانونی و نظارتی ۱۲۲

فصل نهم: بررسی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و بیمه‌ای و کلیات بیمه آتش‌سوزی ۱۲۵

- ۹-۱ بررسی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و بیمه‌ای در کشور ۱۲۷
- ۹-۲ کلیات بیمه‌های آتش‌سوزی ۱۲۹
- ۹-۱-۱ تاریخچه بیمه آتش‌سوزی ۱۲۹
- ۹-۲-۱ بیمه آتش‌سوزی در ایران ۱۳۰
- ۹-۲-۲ عملکرد صنعت بیمه کشور و استان تهران در رشته آتش‌سوزی در سال ۱۳۹۴ ۱۳۱
- ۹-۲-۴ قرارداد بیمه آتش‌سوزی ۱۳۲
- ۹-۲-۵ انواع بیمه‌های آتش‌سوزی ۱۴۳
- ۹-۲-۶ خسارت آتش‌سوزی ۱۴۶
- ۹-۲-۷ پوشش بیمه زلزله ۱۵۰

فصل دهم: عوامل مؤثر بر چالش‌های شرکت‌های بیمه در رشته آتش‌سوزی ۱۵۷

- ۱۰-۱ عوامل خارجی شرکت‌های بیمه ۱۵۹
- ۱۰-۱-۱ مؤلفه‌های اجتماعی ۱۶۰
- ۱۰-۱-۲ مؤلفه‌های اقتصادی ۱۶۱
- ۱۰-۱-۳ مؤلفه‌های سیاسی ۱۶۲
- ۱۰-۲ عوامل داخلی شرکت‌های بیمه ۱۶۲
- ۱۰-۲-۱ مؤلفه‌های برنامه ریزی و مدیریتی ۱۶۲
- ۱۰-۲-۲ مؤلفه‌های آموزشی و نیروی انسانی ۱۶۳
- ۱۰-۲-۳ مؤلفه‌های بازاریابی و فروش ۱۶۳
- ۱۰-۲-۴ مؤلفه‌های ساختاری ۱۶۴
- ۱۰-۲-۵ مؤلفه‌های تکنولوژیکی ۱۶۵

۱۶۵	۳-۱۰ عوامل ایمنی شهر تهران
۱۶۶	۱-۳-۱۰ عوامل زیرساختی
۱۶۷	۲-۳-۱۰ عوامل تأسیساتی
۱۶۸	۳-۳-۱۰ عوامل ایمنی و آتش‌نشانی

فصل یازدهم: چالش‌های شرکت‌های بیمه در رشته آتش‌سوزی

۱۷۳	۱-۱۱ پوشش بیمه‌ای و کم‌بیمه‌گی
۱۷۳	۲-۱۱ بیمه عدم النفع
۱۷۵	۳-۱۱ عدم شفافیت مالی
۱۷۵	۴-۱۱ تخفیف‌های غیر فنی
۱۷۶	۵-۱۱ آزادسازی برفه‌ها

فصل دوازدهم: شرکت بیمه مورد مطالعه

۱۸۱	۱-۱۲ معرفی
۱۸۱	۲-۱۲ عملکرد شرکت بیمه مورد مطالعه در رشته آتش‌سوزی در سال ۱۳۹۴
۱۸۵	۳-۱۲ تحلیل وضعیت فعلی شرکت بیمه مورد مطالعه
۱۸۵	۱-۳-۱۲ تحلیل PEST
۱۹۱	۲-۳-۱۲ تحلیل SWOT

فصل سیزدهم: مدل مفهومی تحقیق

۱۹۷	۲-۱۳ مدل مفهومی تحقیق
-----	-----------------------

فصل چهاردهم: نتیجه‌گیری

۲۰۵	۱-۱۴ نتایج تجربی
۲۰۵	۱-۱-۱۴ نتایج تجربی توصیفی
۲۰۷	۲-۱-۱۴ نتایج تجربی استنباطی

۲۰۹.....	۲-۱۴ بحث در نتایج.....
۲۰۹.....	۱-۲-۱۴ یافته‌های حاصل از تحلیل آسیب‌ها و چالش‌های صنعت بیمه کشور.....
۲۱۳.....	۲-۲-۱۴ یافته‌های حاصل از تحلیل چالش‌های شرکت بیمه مورد مطالعه.....
۲۱۹.....	(رشته آتش‌سوزی شهر تهران)
۲۲۳.....	۳-۱۴ راه‌کارهای تحقیق.....
۲۲۳.....	۱-۳-۱۴ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مرتبط با صنعت بیمه.....
۲۲۷.....	فهرست منابع و مراجع.....
۲۲۹.....	منابع و مراجع فارسی.....
۲۳۵.....	منابع و مراجع انگلیسی.....